

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۰ دسمبر ۲۰۲۳

یونس نگاه

رفیق

وطندار، دوست، اندیوال، بیادر/خوار جان و رفیق لایه‌های مختلف روابط ما را بیان می‌کنند. در میان همه این‌ها، رفیق با معنایی که ما و شما در کابل و خیلی جاهای دیگر افغانستان استفاده می‌کنیم طاق است. وطندار با آشنایی ممکن به دوست بدل شود، دوست با کمی تعمیق آشنایی می‌تواند به اندیوال بدل گردد، ولی آدم به ندرت می‌تواند از میان وطنداران، دوستان، اندیوالان و بیادر/خوار جان‌هایش صاحب چند تا رفیق شود.

وطنداری رابطه حقوقی است، دوستی بیشتر مواقع نوعی دادوستد عاطفی-اجتماعی-مالی است. اندیوالی رابطه سرخوشانه برای سرگرمی و گاه نوعی اتحاد موقت برای ایجاد یک چوکات حفاظتی می‌باشد. اندیوالی نوعی رابطه باندی است. رفاقت اما صمیمی‌ترین و عمیق‌تری رابطه آدم‌هاست.

هر آدم در مراحل مختلف زندگی‌اش تعداد محدودی رفیق دارد. گاهی رفاقت متأسفانه به دلایل تغییر موقعیت‌های اجتماعی، سن و فاصله جغرافیایی کم‌رنگ می‌شود و به دوستی و بعد به آشنایی تقلیل می‌یابد. اما یگان رفاقت تمام عمر دوام می‌کند و جز مرگ نه فاصله جغرافیایی، نه تفاوت موقف سیاسی و مالی، و نه زیبایی و زشتی ظاهری بر آن اثر می‌گذارد.

آدم‌هایی که رفیق دارند در کارها موفق‌ترند. در واقع موفقیت دوامدار بدون رفاقت میسر نیست. زن و شوهری که با هم رفیق نشوند نمی‌توانند خانواده موفق بسازند. سیاست‌مداری که چند رفیق نداشته باشد، موفقیتش دوام نمی‌آورد. نویسنده‌ای که یک یا چند رفیق جانی نداشته باشد، قلمش نمی‌درخشد و تاجر بی‌رفیق به احتمال زیاد مفلس می‌شود.

آدم رفیق‌دار شادتر است و در برابر سختی‌ها توانایی مقاومت بیشتر دارد. او نوعی بیمه عاطفی دارد و در سخت‌ترین روزها نیز احساس تنهایی نمی‌کند. مطمئن است رفیق/رفیقانش کنارش خواهند ایستاد.

چیز مهمی که رابطه رفیقانه را پایدار می‌سازد نوع حس متقابل است. در رابطه دوستی، وطنداری و اندیوالی و حتی برادری و خواهری و همسری آدم چشم‌داشت دارد. می‌خواهد سود مالی، عاطفی و اجتماعی ببرد. در رفاقت اما چنین نیست. رفیقان به همدیگر چون سرمایه نگاه می‌کنند و برای حفاظت از همدیگر بیشتر می‌اندیشند تا استفاده از همدیگر.

رفیق تا زمانی که ناچار نشود به رفیقانش تکیه نمی‌کند و بیشتر دوست دارد تکیه‌گاه آنان شود. اگر روزی ناچار شد، مطمئن است که تکیه کردنش هزینه ندارد و آبرو ریزی و ننگ در پی نمی‌آورد. رفیقان رابطه خود را سرمایه می‌بینند و تلاش دارند هر روز بر آن اندوخته خود بیفزایند. در زندگی سرمایه‌ای ارزشمندتر از رفیق نیست. قدر رفیقان خود را بدانیم.